

BÖLCSŐDEI SZAKMAI PROGRAM

2023.

készítette: Gerdán Tiborné intézményvezető

jóváhagyva: 2023. október 25-én

**érvényes: visszamenőleges hatállyal 2023.10.01-től
visszavonásig**

Tartalomjegyzék

1.Jogszályi háttér	1.old.
2.Bevezető.....	2.old.
3.Az intézmény bemutatása.....	3.old.
4.Bölcsőde adatai.....	4.old.
5.Az igénybevétel módja.....	5.old.
6.Jövőképünk.....	7.old.
7.Célunk.....	8.old.
8.A megvalósítás tárgyi feltételei.....	9.old.
személyi feltételei.....	10.old.
9.Alapelveink.....	10.old.
10.Feladataink.....	13.old.
11.A bölcsődei nevelés főbb helyzetei.....	15.old.
12.A bölcsődei élet megvalósításának sajátos feltételei.....	19.old.
13.Gyermekélelmezés.....	22.old.
14.Családok támogatásának módszerei és lehetősége.....	24.old.
15.Hagyományok és ünnepek a bölcsődében.....	28.old.
16.A bölcsőde kapcsolatrendszere.....	28.old.
Intézményen belüli együttműködés.....	28.old.
Más intézményekkel történő együttműködések.....	29.old.

17.Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok.....	29.old.
18.Érdekképviselői fórum.....	33.old.
19.A szakemberek jelentési kötelezettségei (jelzőrendszer).....	35.old.
20.A bölcsődei szakemberek folyamatos szakmai felkészülésének biztosítása.....	36.old.
21.Szakmai dokumentáció.....	39.old.
22.Ellenőrzés, értékelés rendszere.....	39.old.
23. A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődéskor végére.....	40.old.
24. Záró.....	41.old.
25.A szakmai program nyilvánosságra hozatala.....	41.old.
26.Irodalomjegyzék.....	42.old.
27.Záradék	43.old.
28.Megismerési nyilatkozat.....	44.old.
1.sz.melléklet (Megállapodás)	
2.sz.melléklet (Házirend)	

1. Jogszabályi háttér

- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről
- 369/2013. (X.24.) Kormányrendelet a szociális gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 328/2011. (XII.29.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
- 1/2000.(I.7.)SZCSM rendelet
- 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 8/2000 (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről.
- 257/2000 (XII. 26) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról.
- 37/2014. EMMI rendelet a közétkeztetésről.

Szakmai alapidokumentumok:

- Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja 3. bővített kiadás Magyar Bölcsődék Országos Egyesülete Bp.2023.
- Magyar Bölcsődék Egyesülete gondozásában megjelent szakmai anyagok:
<https://magyarbolcsodek.hu/hu/szakmai-anyagok/tudastar1/>
 - A beszoktatás módszertana; Szocializálódás a családból a bölcsődébe
https://issuu.com/magyarbolcsodekegyesulete/docs/tudastar_beszoktatasi_issuu

2. Bevezető

A bölcsőde definíciója:

„A bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést.”(1997.évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 43. § (1) bek.)

Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható:

- Ha a gyermek 3. életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,
- Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai

jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátáskörében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

- Ha a gyermek 3. életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig veheti igénybe a bölcsődét, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

3. Az intézmény bemutatása

Bölcsődénk Hajdú-Bihar megyében, Berekböszörményben található. A megyeszékhelytől, Debrecentől 70 km-re fekvő község lakossága 2000 fő.

Hátrányos helyzetű település, ennek legfőbb oka a családok szociokulturális helyzete. Az aktív felnőtt lakosság egy részére jellemző a munkanélküliség, a közfoglalkoztatásban való részvétel (mely csupán szűkös anyagi hátteret biztosít a családoknak), valamint a szociális segélyek igénybe vétele.

A bölcsődei ellátást igénylő családok nagy része rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül. Sok a gyermekét egyedül nevelő édesanya. A nehéz anyagi körülmények, rossz szociális helyzetben lévő családok számára nagyon nagy segítség, hogy az egészséges étkezés, a tiszta, kulturált környezetben való szakszerű ellátása a gyermekeknek bölcsődénkben biztosított.

A községnek nagy szüksége volt a bölcsőde létrehozására, ezzel növelve a szülők elhelyezkedésének, munkába állásának az esélyeit, segítve a családokat, a gyermekek helyzetét.

A bölcsőde épülete az óvoda székhelytől nem messze, központi helyen, a főutcán található, a lakosság számára könnyen megközelíthető helyen.

A többcélú intézménynek saját főzőkonyhája van, mely az iskolának, óvodának, bölcsődének, időseknek, vendégétkezőknek és szociálisétkezőknek biztosítja az étkezést.

A bölcsőde épületét 2023-ban adták át két csoportszobával, kiszolgáló helyiségekkel, tálaló konyhával.

4. Bölcsőde adatai

Intézmény neve: Berekbőszörményi Óvoda, Bölcsőde, Könyvtár, Konyha,
Faluház, Művelődési Ház
www.berekboszormenyiovoda.hu

Címe: 4116. Berekbőszörmény, Árpád utca 8-1.

Székhely címe: 4116. Berekbőszörmény, Köztársaság tér 11.

Fenntartó neve: Berekbőszörmény Község Önkormányzata

Címe: 4116. Berekbőszörmény, Köztársaság tér 1.

Intézményvezető: Gerdán Tiborné

Ellátási terület: Berekböszörmény közigazgatási területén állandó vagy ideiglenes bejelentkezéssel rendelkező gyermekek tekintetében látja el, de szabad kapacitása terhére a szomszédos településekről is felvehet gyermekeket a nyilvántartásban szereplő férőhelyszám legfeljebb 15%-ig.

Elérhetőség: Telefon: 06/54-433-081 (székhely)

bosziovoda@gmail.com

06/54-409-770 (bölcsőde telephely)

boszibolcsode@gmail.com

Az intézmény típusa: többcélú, közös igazgatású intézmény, de a bölcsőde önálló szervezeti és szakmai egységként működik

Az ellátás Gyvt. szerinti besorolása: gyermekjóléti alapellátás

Az ellátás Gyvt. szerinti típusa: gyermekek napközbeni ellátása

Nyitva tartás: Hétfőtől - péntekig 6.30- 16.30 óráig

Férőhelyszám: 24 fő

5.Az igénybevétel módja

Az 1997.évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 43. § (3) bek. alapján:

„A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni:

- a) – ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy

b) munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll –

aa) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,

ab) a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,

ac) az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és

b) a védelembe vett gyermeket.”

Intézményünk a jogszabályok által meghatározott időpontban beiratkozást hirdet, de e mellett az egész nevelési év folyamán lehetőséget biztosítunk a bölcsődés korú gyermekek beíratására.

A gyermek felvételét a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:

- körzeti védőnő
- házi orvos
- gyermekorvos
- szakértői és rehabilitációs bizottság
- szociális illetve családgondozó
- gyermekjóléti szolgálat
- gyámhatóság

A szülőnek magával kell hoznia a beiratkozásra:

- gyermek anyakönyvi kivonatát,
- a gyermek, és a szülő TAJ- kártyáját,
- lakcímet igazoló kártyáját,
- gyermekvédelmi kedvezményről, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetről szóló határozatot,
- a szülő munkavégzése esetén a munkáltatói igazolást.

A bölcsődei ellátás igénybevétele önkéntes, a felvétel kérelemmel indul az irányadó jogszabályokban meghatározott módon és formában.

Az intézményi jogviszony keletkezését az intézményvezető intézkedése alapozza

meg. A kérelemről az intézményvezető dönt. A felvételtől a szülők írásbeli értesítést kapnak postai úton. Ha a felvételi kérelmet férőhelyhiány miatt nem lehet teljesíteni, tájékoztatjuk a törvényes képviselőt arról, hogy a gyermek várólistára kerül, és szabad férőhely esetén az elhelyezés időpontjáról az intézmény haladéktalanul értesíti.

Az intézményvezető intézkedése ellen, az ellátásban részesülő az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz benyújtott panasszal élhet. A tájékoztatási kötelezettséget követően a törvényes képviselő nyilatkozik, miszerint a tájékoztatásban foglaltakat tudomásul vette, tiszteletben tartja, és aláírásával azt igazolja.

Az intézményi ellátás igénybevételét megelőzően az ellátást biztosító, és az ellátást igénybe vevő között megállapodás megkötésére kerül sor, mely megállapodásban rögzítésre kerülnek az intézmény, és az ellátást igénybe vevők kötelezettségei, kötelelességei, jogai, valamint annak időtartama.

Az ellátás intervalluma évenként felülvizsgálatra kerül, illetve új férőhely igény felmerülésekor is.

5. Jövőképünk:

a település bölcsődei ellátásának kielégítése olyan magas színvonalon, amely a jövőben is kiváltja a község lakosságának, az intézmény önkormányzati fenntartójának és valamennyi partnerének elégedettségét, elismerését.

Szeretnénk a hozzánk érkező gyerekeknek és szüleiknek olyan bölcsődét kínálni:

- ahol bölcsődéseink számára szeretetteljes, nyugodt körülményeket biztosítunk, hogy a gyerekek biztonságban érezzék magukat;
- ahol megteremtjük a lehetőségek széles tárházát a képességeik kibontakozásához;
- egyenlő eséllyel fejlődhetnek testileg, lelkileg;
- a játék az elsődleges és meghatározó a személyiségfejlődés és a szocializáció folyamatában;

- ahol képessé válnak a természeti – társadalmi környezetben biztonsággal, önállóan tájékozódni;
- környezetünk értékeit és szépségeit felfedezni és megóvásában közreműködni.

Olyan bölcsődét képzelünk el, melyben a tárgyi feltételek folyamatos javulása és munkatársaink szakmai fejlődése biztosított, anyagi és erkölcsi megbecsülése az európai normáknak megfelelő. Ahol a

- a minőség természetes követelmény,
- a bölcsőde és a család nevelőpartneri kapcsolata erős egységet képvisel,
- az intézmény működését a környezet valamennyi szereplője pozitívan értékeli és támogatja,
- az adottságainkat maximálisan kihasználva, a felelősséggel átgondolt céljainkat elérjük,
- jó hírnevünket tovább gyarapítjuk.

Minőségpolitikánk megvalósítása, folyamatos fejlesztése bölcsődénk minden dolgozójának személyes felelőssége.

6. Célunk, hogy

- a kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával a harmonikus fejlődés elősegítése, mely magában foglalja
- azoknak a készségeknek, képességeknek az elsajátítását, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan tudjanak viselkedni sajátkörnyezetükben, tudjanak alkalmazkodni a környezetük változásaihoz;
- a családi nevelés elsődlegességének tiszteletben tartását minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenység folytatásával;

- a magas színvonalon nyújtott nevelő-gondozó tevékenységünket, mellyel hozzájárulunk a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

7. A program megvalósításának

- **tárgyi feltételei:**

Bölcsődénk egy új épület, mely a jogszabályokat figyelembe véve, a 15/1998.(IV.30. NM rendelet 11. sz.mellékletét figyelembe véve épült. Az épület elhelyezkedését és a megközelíthetőségét az „intézmény bemutatása” fejezetben részleteztük.

Berendezése korszerű, esztétikus, a helyiségekre, az eszközökre vonatkozó törvényi kötelezettségeknek mennyiségileg és minőségileg is megfelel, a biztonságvédelmi követelményeknek eleget tesz.

Atörvényi előírásoknak megfelelően rendelkezünk két csoportszobával, az ezeket összekötő fürdőszobával és szintén a két csoportszobából megközelíthető gyermek öltözővel.

Újonnan berendezett vezetői és nevelői irodákkal, felnőtt étkezővel. A tálaló konyhához külön tartozó helyiségekkel: fekete-, és fehér mosogató, mosdó, öltöző, zuhanyzó, WC, raktárhelyiségek, maradéktároló, stb...és ezek felszereléseivel (hűtők, tároló szekrények, tálaló kocsik, mosogató gép, stb..)

Az egész épület berendezése esztétikus és higiénikus, újonnan kialakított. A csoportszobákban puhasarok és annak részei; a gyermekek létszámának megfelelő bölcsődei asztalok és székek, fektetők, járókák, kiságyak és az ezekhez tartozó textiliák (takarók, kispárnák, huzatok, stb...) szolgálják a gyermekek kényelmét.

A fürdőszobai, csoportszobai és udvari eszközöket a 15/1998.(IV.30. NM rendelet 11. sz. mellékletének maradéktalanul eleget téve, a gyermekek életkori sajátosságainak, különböző fejlettségi szintjének és a gondozási-nevelési

feladatoknak megfelelően szereztük be: rendelkezünk a rendeletnek megfelelő számú és méretű játék eszközzel, étkezéshez és testápoláshoz szükséges eszközökkel.

Az udvar tágas, füvesített, a gyermekek számára biztosítottak a szabad levegőn tartózkodás feltételei. A két csoport számára egy közös homokozó van az udvaron, mely fedeles, árnyékolóval rendelkezik. Az udvaron használatos eszközöket (mászókák, csúszdák, székek, pancsoló asztalok, motorok, futó biciklik, stb..) évszakonként, illetve naponta kihelyezzük az udvarra.

- **személyi feltételei:**

A bölcsőde vezetője a többcélú intézmény vezetője, aki ellátja a munkáltatói feladatokat, vezető óvodapedagógusi végzettséggel.

A bölcsődében négy fő kisgyermeknevelő és egy bölcsődei dajka dolgozik, akik munkakörüknek megfelelő képesítéssel rendelkeznek.

A fiatal kisgyermeknevelőink szakközépiskolai és OKJ-s képesítéssel rendelkező, középfokú végzettségűek. Mind a négyen ismerik egymást régóta, hiszen egy községben születtek és nevelkedtek. Gyermekközpontú, ambiciózus, önképzésre, a későbbiekben továbbtanulni kész közösség.

A szakmai vezető főiskolai szintű közgazdasági végzettséggel és ECDL informatikai képesítéssel is rendelkezik.

Munkájukat közfoglalkoztatottak segítik.

8. **Alapelveink** a „Bölcsődei nevelés gondozás irányelvei”-vel összhangban:

1. *a család rendszerszemléletű megközelítése*
2. *a koragyermekkori intervenciók szemlélet befogadása*
3. *a családi nevelés elsődleges tisztelete*
4. *a kisgyermeki személyiség tisztelete*
5. *a kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe*
6. *a biztonság és a stabilitás megteremtése*
7. *fokozatosság megvalósítása*

8. *egyéni bánásmód érvényesítése*
9. *gondozási helyzetek kiemelt jelentősége*
10. *a gyermeki kompetenciakészítés támogatása*

Minden alapelv egyforma súllyal bír, hiszen mindegyik meghatározója bölcsődei munkánknak.

A helyi sajátosságainkat figyelembe véve, helyzetelemzésünk alapján értelmeztük a fenti alapelveket:

1. a család rendszerszemléletű megközelítése

A bölcsődénkbe járó gyermekek többsége hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve sok a veszélyeztetett gyermek. Ennek a helyzetnek az oka minden családban más és más. Segítséget adni, a gyermeket nevelni csak úgy tudjuk, ha ismerjük a problémák, esetleges devianciák okait. Ezeket az információkat a napi beszélgetésekből, családlátogatásokból, gyermekjóléti szolgálattal és védőnővel való konzultációkból tudjuk beszerezni elsősorban.

2. a koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

Kis község lévén kisgyermeknevelőink jellemzően ismerik a község lakóit, a családokhoz egyes esetekben rokoni, baráti, ismerősi szálak is fűzik. Így már a gyermekek bölcsődébe érkezése előtt is rendelkezhetnek információkkal a gyermek fejlettségéről, egyedi szükségleteiről. Szükség esetén felelősség teljes odafordulással, a kompetencia határok betartásával jelzik a szülők felé az észrevételeiket az esetleges fejlődésbeli lemaradásokról, eltérésekről és ajánlják fel a lehetőséget a kora gyermekkori fejlesztésre, a korai megsegítésre.

3. a családi nevelés elsődleges tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a szülők joga és kötelessége, a bölcsőde ehhez nyújt segítséget, végzi a családi nevelést kiegészítő tevékenységét. Ahhoz, hogy meg tudjuk érteni a folyamatokat, ismernünk kell az egyes családok hagyományait, értékeit.

A szülők tájékoztatását, lehetőség szerinti bevonását lehetővé kell tennünk, hiszen egymás nevelő munkájára építve, egymást kiegészítve tudunk eredményeket elérni.

4. ma kisgyermeki személyiség tisztelete

Kisgyermeknevelőink az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával igyekeznek kiemelt figyelmet fordítani a gyermekek egyéni sajátosságaira, az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségekre. Olyan légkört igyekszünk kialakítani, ahol az egyes gyermekek személyisége kibontakozhat, ahol a másság elfogadása, az előítélet-mentes, befogadó légkör megteremtése természetes.

5. a kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődés korú gyermek életkori sajátosságaira jellemző a mintakövető tanulás. A felnőtt példájának meghatározó szerepe van az utánzós tanulás szempontjából.

A szülőkkel való kapcsolattartásban a hitelességet úgy érhetjük el, ha megfelelő szakmai felkészültséggel rendelkezünk, ha önképzéssel, továbbképzéseken való részvétellel szakmai tudásunkat folyamatosan fejlesztjük.

6. a biztonság és a stabilitás megteremtése

Az anyától való elszakadás egy bölcsődés korú gyermek életében a biztonság elvesztését jelenti. A bölcsődében meg kell teremtenünk a stabilitást, a napirend ismétlődő tevékenységeivel, a személyek állandóságával, a helyek, tárgyak megismertetésével érhetünk el.

7. fokozatosság megvalósítása

A bölcsődei nevelés minden egyes területén meg kell valósítanunk ezt az alapvető, hiszen a bölcsődés korú gyermek életkori sajátossága alapján csak kis lépésekkel, fokozatosan tanul, fokozatosan képes elsajátítani a szokásokat, fokozatosan bontakoznak ki képességei.

8. egyéni bánásmód érvényesítése

Gyermekeink hasonló koruk ellenére különböző fejlettségűek, különböző genetikai adottságokkal, családi háttérrel rendelkeznek, így szükségleteik sem egyformák. Minden egyes gyermek számára meg kell teremtenünk a legmegfelelőbb feltételeket a fejlődéshez, más-más módszerekkel és más-más eszközökkel. Ehhez azonban elsődlegesen az szükséges, hogy megismerjünk minden gyermeket, családi hátterükkel, a kompetenciáknak megfelelően addigi kórtörténetükkel s a kisgyermeknevelők magatartását jellemezze az empátia, az elfogadás.

9. gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek, a fiziológiás szükségletek kielégítésének helyzetei egy intim felnőtt-gyermek kapcsolatot feltételeznek, mely támogató, elfogadó légkörben történik. Mint ahogyan a nap folyamán minden interakciós helyzetben, a gondozás során is nevelés folyik. Ki kell használnunk a pozitív kapcsolat alakítása mellett a nevelési feladatok megvalósítását is.

10.a gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A gyermek fejlődésének korai szakaszában alapozódnak meg a kognitív, érzelmi, társas kompetenciák. A bölcsődei élet során az élményszerzési lehetőségekkel, a különböző tevékenységek biztosításával, a gondozási helyzetek kihasználásával meg kell teremtenünk az ismeret-, és tapasztalatszerzés lehetőségeit. A gyermekek spontán, önálló kezdeményezéseire adott pozitív visszajelzéseinkkel a gyermeki kíváncsiság fenntartásával alapozzuk meg a későbbi tanulás (önálló tanulás) igényét.

10.Feladataink:

1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban a gyermekét, a

kisgyermeknevelő pedig szakmai felkészültségével segíti, támogatja a szülői kompetenciákat, segítséget ad a hátrányos helyzet csökkentéséhez.

Bölcsődénkben ezt kiemelt feladatnak tekintjük, hiszen a szülők nagy része tapasztalatlan, a roma édesanyákra jellemző, hogy korán szülnek, néha még maguk is gyermekek, gyermekeiket a nagyszülők segítségével nevelik, gyakran egy családban maradva.

2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A gondozási feladatok mellett a bölcsődei nevelés során a gyermekek alapvető higiéniai és egészséges életmóddal kapcsolatos szokásokat sajátítanak el, melyek az önkiszolgálással kapcsolatos készségek kialakítását segítik.

A gyermekek nagy része a bölcsődénkben sokkal higiénikusabb, egészségesebb körülmények között nevelkedik, mint otthon, ezért fontos, hogy a beíratott, egészséges gyermekek lehetőség szerint ne hiányozzanak, rendszeresen vegyék igénybe a bölcsődét.

3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A bölcsődében a gyerekek megtapasztalják a családon kívüli társas kapcsolatokat, megismerik az együttélés szabályait. Ki kell alakítanunk az ehhez szükséges készségeket: az én-érvényesítés, a tolerancia, empátia készségeit.

4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik.

Tudjuk, hogy beszéd a gondolkodással fejlődik és fordítva is igaz!

A beszédindítás szempontjából nagyon fontos, hogy egy beszélő környezetet teremtsünk a gyermekek számára. A dolgozóknak helyes nyelvi példát kell nyújtaniuk a gyerekek számára, a kisgyermeknevelőnek elfogadó magatartással, támogató-bátorító odafigyeléssel kell fordulnia minden gyermekek felé.

11. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

1. *Gondozás*
2. *Játék*
3. *Mondóka, ének*
4. *Vers, mese*
5. *Alkotó tevékenységek*
6. *Egyéb tevékenységek*
7. *Mozgás*
8. *Tanulás*

1. Gondozás

Az egész napot átható tevékenység a legfőbb színtere a nevelésnek. A gondozási tevékenység a legintimebb kapcsolat a kisgyermeknevelő és a gyermek között. Egy bensőséges interakciós helyzet, ahol a gyermeki próbálkozások támogatást, a sikeres próbálkozások pedig megerősítést nyerhetnek. Ez által fejlesztve a gyermek önállósodását, tanulási folyamatait, az egészséges személyiség kialakulását.

A tevékenység egyes mozzanatai hosszú gyakorlást igényelnek, ezért a nyugodt körülmények, az elfogadó légkör megteremtése mellett biztosítani kell a megfelelő időt, hiszen a tevékenységek gyakorlása során alakulnak ki az a gyermek önkiszolgáló szokásai.

2. Játék

A gyermekkor elsődleges, legfontosabb tevékenysége a játék. Maga a játék a gyermek számára az örömforrás, de játék közben fejlődnek testi, értelmi, érzelmi, szociális készségeik, képességeik is.

Játék közben is meghatározó a kisgyermeknevelő magatartása, kommunikációja, mely lehetőséget ad a viselkedési minták elsajátítására, az utánzásos tanulásra.

Feladatunk a játékhoz a nyugodt légkör, a megfelelő hely, idő és eszköz biztosítása.

3. Mondóka, ének

A roma családban nevelkedő gyermek számára ismerős tevékenység a zenehallgatás. A gyermek életkorának megfelelően megválasztott zenei élmények, a mondókák hozzájárulnak a gyermekek lelki egészségének, személyiségének fejlődéséhez, a zenei anyanyelv megalapozásához.

A bölcsődébe kerülve a tapintással, simogatással kísért höcögtetőkkal, tapsoltatókkal, ölbeli játékokkal segítjük kialakítani a gyermekek biztonságérzetét, a harmonikus, meleg légkört.

Megfigyeljük a környezet hangjait, utánozzuk az állatok hangját, a különböző tevékenységeket ritmikus hangadással, énekelgetéssel, mondókázással kísérjük, ezzel alakítva a gyermekek zenei érdeklődését.

Az éneklés segít a beszéd indításában, az artikuláció alakításában, a szókincsbővítésben, fejleszti a ritmusérzékét, a gyermekek egészséges önbizalmát, lehetőséget ad a kreativitás fejlesztésére.

4. Vers, mese

Az anyanyelv megtanítása a szülők egyik szocializációs feladata. Az elhanyagoló körülmények közt élő gyermekek szülei azonban sok esetben nem teremtik meg azt az interakciós teret, amelyben a beszéd megfelelően fejlődhetne. A gyerekek nem vagy csak nagyon keveset mesélnek, inkább a média eszközeivel helyettesítik az élő mesélést. A bölcsődés korú gyermekeknek való leporellók, mesés-verses könyvek csak ritkán találhatók meg az otthoni környezetben.

Fontosak a gyermekek igényeinek, életkorának megfelelően megválasztott eszközök (leporellók, mesekönyvek, verses-mondókás könyvek, bábok). Kihasználjuk a különböző tevékenységekben, helyzetekben rejlő lehetőségeket a versmondogatásra, a mesélésre, hiszen a versek, mesék fejlesztik a gyermekek

értelmi, érzelmi és szociális képességeit, a beszédet, a gondolkodást, az emlékezetet, a képzeletet.

Az anyanyelv használatának át kell hatnia a bölcsődei élet minden mozzanatát, de fontos, hogy a helyzeteket a gyermekek aktuális hangulatának és igényeinek megfelelően alakítsuk.

5. Alkotó tevékenységek

A gyermekek egy részének otthoni környezetében nem találhatók meg az egyszerűbb alkotások eszközi sem. A kisgyermeknevelő feladata megismertetni a különböző technikákat (pl. festés, ujjal festés, tenyér-és egyéb lenyomatok készítése, agyagozás, stb...) és eszközöket, felkeltve a gyermekek érdeklődését az alkotó tevékenységek iránt.

A gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segíthetjük az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést, az önkifejezés alakulását, a finommotorikus készségek fejlődését és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

6. Egyéb tevékenységek

A bölcsődés kor életkori sajátossága a cselekvésbe ágyazott tanulás és az utánzásos, mintakövető tanulás. A gyermekek a felnőttel közösen végzett tevékenységek során igyekeznek leutánozni a felnőtt viselkedés mintáját, követni az egymásra épülő mozzanatokot, megtanulnak együttműködni a felnőttekkel és társaikkal, később megosztani a feladatokat, szerepeket vállalni. Ezek olyan tevékenységek, ahol az öröm forrása az együtteség, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. Általában valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. viráglocsolás, gyümölcsnap előkészítése, teremrendezés, stb.). A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikuma

iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembevételét, az empátiát és az önbizalmat.

7. Mozgás

Minden kisgyermeknevelő igyekszik a gyermekek mozgásigényének maximális kielégítésére, hiszen a fizikai aktivitáson keresztül alakul a szellemi aktivitás. A mozgással hozhatók működésbe az érzéketeket feldolgozó agyi központok, tehát a leghatékonyabb tanulási módszer a mozgás. A sikeres mozgásos tevékenységek eredményeként növekszik a gyermekek önbizalma, fejlődik önértékelésük.

Csecsemő- és kisgyermekkorban a nagymozgások alapvető formái alakulnak ki, fokozatosan fejlődik a mozgáskoordinációjuk, a harmonikus mozgás.

Fontos, hogy balesetmentes, megfelelő helyet biztosítsunk a mozgáshoz. A csecsemők számára elkerített, puha sarkot a hempergéshez, a nagyobb gyermekek számára elegendő mozgásteret és megfelelő eszközöket a szobában és az udvaron egyaránt. A mozgásos játékokhoz használatos eszközök motiváló jellegűek, a mozgás iránti igény felkeltésére és fenntartására szolgálnak.

A kisgyermeknevelőnek a gyerekekkel történő együttes mozgásos tevékenysége fokozza a játék, a mozgás örömet, itt is lehetőséget adva az utánzásos tanulásra.

8. Tanulás

A kisgyermekkorban tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A kisgyermeknevelőnek olyan interakciós teret kell kialakítania, ahol nincs teljesítményelvárás, erőltetett ismeretgyarapítás; kizárólag a gyermek kíváncsiságára, érdeklődésére épülő ismeret- és tapasztalatszerzési lehetőség.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében azonban direkter kell részt vennie a kisgyermeknevelőnek, hiszen nem számíthat a gyermek természetes érdeklődésére, mint az egészséges társainál. A sajátos nevelési igényű gyermekek tanulása apróbb lépésekben történik és több gyakorlást, hosszabb időt vesz igénybe.

A beszéd fejlődése is tanulási folyamat, mely beszélő környezetben, megfelelő felnőtt-gyermek által kialakított interakcióban, a sikeres próbálkozások megerősítése során fejlődik.

12.A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

1. *„Saját kisgyermeknevelő”rendszer*
2. *Gyermekcsoportok szervezése*
3. *Tárgyi feltételek*
4. *Napirend*

1. „Saját kisgyermeknevelő” rendszer

A kisgyermeknevelőink a személyiségükkel, nevelői attitűdjükkel mintát jelentenek a családok és a gyermekek számára egyaránt. A „saját kisgyermeknevelő”-rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. A „saját kisgyermeknevelő”-rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, jobban számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit,

problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Egy kisgyermeknevelő maximum 6 "saját" gyermeket láthat el.

A gyermeket a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt lehetőség szerint ugyanaz a kisgyermeknevelő gondozza!

2. Gyermekcsoportok szervezése

Bölcsődénk két csoportos, a jogszabálynak megfelelően 12-12 fő a felvehető létszám.

A bölcsődei csoportban, ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, legfeljebb 14 gyermek nevelhető, gondozható.

A fogyatékos gyermeket is ellátó bölcsődei csoportban 1 fogyatékos kisgyermek esetén legfeljebb 11 fő, 2 fő fogyatékos kisgyermek esetén 10 fő, egy speciális bölcsődei csoportban három-hat sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb 6 fő gyermek nevelhető, gondozható.

A magasabb létszám szakmailag nem fogadható el. Nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra.

A csoportok szervezésénél törekszünk az életkor szerinti homogén csoportok kialakítására. Ha a létszámok a felvett gyermekek életkora szerint megkívánják, abban az esetben alakítunk csak ki életkor szerinti heterogén csoportokat.

A gyermekek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a csoportba járnak.

3. Tárgyi feltételek

A bölcsőde épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit, a gyermekek környezetét úgy kell kialakítani, hogy biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

Ehhez figyelembe kell venni

- a jogszabályi és szakmai előírásokat,
- a csoportokba járó gyermekek létszámát,
- életkorát,
- igényeit.

Bölcsődénk tárgyi feltételei ezeknek a szempontoknak megfelelnek.

4. Napirend

Meghatározója a gyermekek életkora, a csoport összetétele, az évszak sajátosságai, a nyitva tartás.

Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját gondozó-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a kisegítő személyzet összehangolt munkája, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

Alapvetően biztosítanunk kell a rugalmasságot és folyamatosságot, a gyermekek számára biztonságot nyújtó kiszámíthatóságot, az egyes tevékenységekre szánt megfelelő időt.

Figyelembe kell vennünk, hogy a főzőkonyha kb. 200 méterre található, onnan szállítják át a reggelit, tízórait, ebédet, uzsonnát.

A kisgyermeknevelők munkarendje a gyermekek napirendjének alapján készül el, amelyhez alakítandó a bölcsődei dajkák munkarendje.

13. Gyermekelelmezés

A bölcsődei elelmezés során a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálási elveket kell figyelembe venni, úgy, hogy a táplálék:

1. mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
2. biztonságos, a higiénés követelményeknek megfelelő,
3. megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.
4. élvezhető legyen,
5. lehetőséget adjon új ételek, receptek kipróbálására, mely alkalmazkodik a gyermek egészséges életmódra neveléséhez

Kisgyermektáplálás

A korszerű táplálkozási elveknek és konyhatechnikai eljárásoknak figyelembevételével a bölcsőde vezetője az elelmezésvezetővel és a bölcsőde orvosával közösen állítja össze, legalább két hétre előre az étlapot, a korosztály elelmezési-, nyersanyagnormáinak figyelembevételével. Az étrend tervezésekor figyelembe kell venni, hogy a kisgyermek bölcsődei elelmezésében - napi 4-szeri étkezésetén, mely reggeli, tízórai, ebéd és uzsonna - az ajánlott napi energia- és

tápanyag-tartalom 75 %-át kell biztosítani. Az étrendnek változatosság, idényszerűség, ízében való összehangoltság, önálló étkezésre nevelés szempontjából is megfelelőnek kell lennie.

Bölcsődénk tálaló konyhával rendelkezik, melyre a mindennapok során a főzőkonyháról szállítjuk az ételt a modern táplálkozástudományi elvek szem előtt tartásával, szigorúan ellenőrzött minőségi követelményeknek (HACCP) megfelelően. A főzőkonyhánk garantált minőségű ételeket állít elő naponta, minőségi alapanyagok felhasználásával, a szigorú konyhatechnológiai előírásokat betartva.

Az ételek kijelölt úton (gazdasági bejárat), zárt tároló edényekben érkeznek a tálaló – melegítő konyhába. Étlapunkat az ételmezésvezetője állítja össze a 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet korosztályra vonatkozó ételmezési- és nyersanyagnormáinak figyelembevételével. Teljes kiőrlésű gabonákkal, házilag készített krémekkel, gyümölcsökkel, zöldségekkel teszik változatossá az étrendet. Folyadékpótlásra a tiszta víz a legmegfelelőbb.

A tervezett étlapot véleményezésre 1 hónappal előbb az intézmény vezetője megkapja, majd a változtatásokra tett javaslatait írásban megküldi az ételmezésvezetőnek. Az étkezés jól szervezett, a kisgyermeknevelő nyugodt, kellemes hangulatot biztosít, kellő időt az étel elfogyasztásához, figyelembe veszi a gyermek egyéni szokásait, irányítja azt. Törekszünk a gyermekeknél az étkezési kedv fenntartására. A csoportok kisgyermeknevelőinek minden étkezés előtt megkóstolja az ételt, majd dokumentálja, hogy minőségileg milyennek ítéli.

A csecsemőtáplálás az előírások, a higiénia maximális betartásával, különös gondossággal kell, hogy történjenek. A csecsemő edényeinek tárolása, mosogatása, fokozott odafigyelést igényel. Az étkeztetés közegészségügyi szabályai rendelkeznek a bölcsőde helyiségének megfelelőségéről, a tálalásról, a mosogatósról, a személyzetre vonatkozó előírásokról.

A korszerű csecsemő és kisgyermektáplálás elveinek és gyakorlatának változásait a bölcsőde vezetőjének figyelemmel kell kísérnie, és fel kell használnia a bölcsődei étkeztetésben.

14. Családok támogatásának módszerei és lehetősége

- 1. családlátogatás*
- 2. beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás*
- 3. napi kapcsolattartás*
- 4. egyéni beszélgetés*
- 5. szülőcsoportos beszélgetések*
- 6. szülői értekezlet*
- 7. családi füzet*
- 8. indirekt kapcsolattartási formák*

1.családlátogatás

A gyermek felvétele előtt, optimális esetben a beszoktatás előtt egy vagy két héttel szervezik a kisgyermeknevelők. Előre megbeszélve a szülővel egyeztetett időpontban látogatják meg otthonában a csoportjukba érkező kisgyermeket és családját, melyet a látogatás után dokumentálnak.

2.beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A három éven aluli gyermekek természetes élettere a család. Feladatunk, hogy csökkentsük azokat a problémákat, nehézségeket, amelyeket a szülőktől való elválás, a környezetváltozás okoz. Ezt a célt szolgálja a szülővel történő fokozatos beszoktatás, amit a szülőkkel egyeztetve, a szakma alapelvei és a felhalmozódott tapasztalati értékeink és a kisgyermek érdekei szerint tervezünk és végzünk, a gyermekek és a szülők egyéni igényeinek figyelembe vételével. A „saját” kisgyermeknevelő napi és összegző feljegyzést készít az eseményekről a gyermek dokumentációjába.

3.napi kapcsolattartás

Fontosnak tartjuk a kölcsönös tájékoztatást a bölcsődébe érkezéskor és a hazaadáskor. Érkezéskor a szülő nyújt információt az előző nap gyermekkel kapcsolatos eseményeiről, a gyermek egészségügyi állapotáról, változásairól. Hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekről (hangulata, közérzete, társkapcsolata, beszéd, játék, mozgás, étkezés, alvás, levegőzés, önállóság, stb.) A napi beszélgetések formálják a kapcsolatot és erősítik a bizalmat, lehetőséget ad a gyermek és egymás jobb megismerésére, a nevelés összehangolására.

4.egyéni beszélgetés

A személyes beszélgetést igénylő kérdésekben, nevelési problémákban egyéni beszélgetést kezdeményezhet a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A nyugodt beszélgetés feltételeit és a kisgyermek felügyeletét biztosítjuk. Előre egyeztetett és megbeszélte időpontban történik a konzultáció.

5.szülőcsoportos beszélgetések

A kapcsolattartásnak olyan módszere mely lehetővé teszi, hogy az adott csoporthoz tartozó gyermekek szülei szervezett formában találkozhassanak, beszélgethessenek aktuális témákról a gyermekek fejlődésével, nevelésével kapcsolatban. A beszélgetések célja a családi nevelés segítése, a gyermek személyiségfejlődésének, szocializációjának elősegítése. A beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik. Évente legalább két-három alkalommal - a szülők igényeit és a csoportok érettségét, felmerülő kérdéseket figyelembe véve - szülőcsoportos foglalkozásokat készítünk elő. Egy-egy nagyobb, mindenkit érintő témakör kerül megbeszélésre (beszoktatás, szobatisztaság, én-tudat fejlődése, játéktevékenység). A beszélgetések célja, hogy segítsük a szülőket abban, hogy mások tapasztalatait meghallgatva saját maguk képesek legyenek megoldani aktuális kérdéseiket és problémájukat. A beszélgetések erősítik a partneri együttműködést, a bizalomra épülő jó kapcsolatot. Szülői közösségek alakulhatnak ki.

6.szülői értekezlet

A szakmai vezető évente legalább egy alkalommal szervez szülőértekezletet, a szülőket érintő kérdésekről. Lehetőség van a gyermekeink életkori sajátosságairól, fejlődésüket érintő folyamatos változásokról, a felmerülő problémákról és azok kezeléséről, a mindennapjaikról és a jelesebb eseményekről való beszélgetésre.

Az új szülők részére a felvételt követő időszakban – kb. július első hete – tájékoztató jellegű szülő értekezletet tartunk. Bemutatjuk a bölcsődét, a

kisgyermeknevelőket, a bölcsőde orvosát. Ismertetjük a szakmai programot és a házirendet, válaszolunk a szülők kérdéseire. Az első szülőértekezleten a kisgyermeknevelők megbeszélnek a szülőkkel a családlátogatás időpontját és a beszoktatás idejét.

7.családi füzet

A tájékoztatásírási formája, mely nem helyettesíti a személyes, közvetlen kapcsolattartást, de kiegészíti és megerősíti azt. Tájékoztatást ad a kisgyermeknevelő a gyermek fejlődéséről, a bölcsődei élet eseményeiről, a programokról, stb. A családi füzet bejegyzéseinek folyamatosságával a kisgyermek bölcsődében töltött időszakáról hagyunk nyomot a családnak, a kisgyermek számára.

8.indirekt kapcsolattartási formák, szervezett közös programok

A programok a családok igényeihez igazodó többlet lehetőségek a családnak és a bölcsőde kapcsolatának erősítése érdekében. A gyermekek a szülők biztonságát adó jelenlétében szereznek tapasztalatokat a társas helyzetekről, együtt játszhatnak szüleikkel és kortársaikkal. Tervezzük a szülők részvételével a nyílt gyermeknapot és a későbbiekben tervezünk majd új családi programokat szervezni, mint pl. „ősz családi nap”. Lehetőséget biztosítunk a szülők számára, hogy a közös programokon beszélgessenek-beszélgessünk egymással, ötleteket kaphatnak egymástól is a neveléshez, megoszthatják tapasztalataikat. Megfigyelhetik a bölcsődei élet részleteit, a napirendet, étrendet, játékkészletet stb.

15. Hagyományok és ünnepek a bölcsődében

A bölcsődében megtartott ünnepek:

- Télapó ünnepség
- Karácsony –adventi készülődés
- Farsang (jelmezbál)
- Húsvét (tojáskeresés, tojásfestés)
- Anyák napja
- Gyermeknap (nyílt családi rendezvény)
- Ballagók búcsúztatása

Az ünnepek alkalmával alkalomhoz illően kidíszítjük a csoportszobákat és az átadót is. Ajándékot készítünk a gyermekeknek, illetve anyák napján az anyukáknak, nagymamáknak, ez lehet közösen készített ajándék is. Bölcsődénkben a farsang és a Mikulás zárt intézményi rendezvény. Gyermeknapkor megajándékozunk a gyerekeket és hagyományosan ilyenkor búcsúztatjuk el az óvodába induló kisgyermeket egy nyílt családi rendezvény keretében. A kisgyermek születésnapján gyertyát gyújtunk és felköszöntjük az ünnepeltet, aki megvendégeli társait.

16. A bölcsőde kapcsolatrendszere

- Intézményen belüli együttműködés:

Célunk, hogy a meghatározott szakmai alapelvek mentén a lehető legtökéletesebb ellátást biztosítsuk a kisgyermeknek, éppen ezért elengedhetetlen a rendszeres kapcsolattartás a bölcsőde dolgozói, az intézmény vezetője, a fenntartó között.

A bölcsőde dolgozói hetente egy alkalommal megbeszélést tartanak az intézményvezetővel közösen. Megbeszélik a felmerülő problémákat, a feladatok megoldásának lehetőségeit, a feladatmegosztást.

- **Más intézményekkel történő együttműködések:**

Célja az intézmény hatékonyságának növelése, a jelzőrendszeri feladatok megvalósítása.

- Magyar Bölcsődék Egyesülete módszertani szervezet
- a gyermekeket ellátó háziorvosi szolgálattal
- családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal
- védőnővel
- szolgáltatást segítő szakemberek (gyógypedagógus, konduktor, gyermekpszichológus)

A gyermekjóléti szolgáltató, intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi

módja: elérhetőségek a bölcsődei faliújságon való feltüntetése valamint szülői értekezleten a szülők tájékoztatása, probléma észlelése esetén figyelem felhívása a segítségadás igénybe vételének lehetőségére.

Szakmai ismereteink bővítése, tapasztalatok gyűjtése céljából igyekszünk kialakítani együttműködéseket más, Hajdú-Bihar Megyei bölcsődékkal, a megyei módszertani tanácsadóval.

17. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Intézményünkben biztosítottak a gyermekek, a szülők és az ellátást nyújtók jogai. Jelen szakmai programrészben azokkal a jogokkal foglalkozunk, amelyek közvetlenül az ellátással kapcsolatban jutnak érvényre.

Az ellátottak jogainak védelme

A gyermek joga, hogy

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez;
- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését, személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön;
- védelemben részesüljön a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen;
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák;
- védelemben részesüljön a bántalmazással
- fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal
- az elhanyagolással szemben;
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

A szülő (törvényes képviselő) joga, hogy

- tájékozódjon a bölcsődei ellátásról
- megválassza a bölcsődét, melyre gyermeke nevelését–gondozását bízza
- megismerje a nevelés–gondozás elveit, módszereit
- megismerje a gyermekcsoportok életét, napirendjét
- megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos tárgyi, személyi feltételeket
- megismerje a saját gyermekéről vezetett dokumentumokat
- tájékoztatás, tanácsot kérjen a bölcsődei szakemberektől
- véleményt mondjon, észrevételt, javaslatot tegyen az ellátással

kapcsolatban

- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartásák

A szülő (törvényes képviselő) kötelessége, hogy

- gyermekével együttműködjön, emberi méltóságát tiszteletben tartsa;
- gyermekét az őt érintő kérdésekről tájékoztassa, igényeit, véleményét figyelembe vegye;
- gyermeke jogainak érvényesítése érdekében tegye a szükséges intézkedéseket;
- együttműködjön a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel, intézményekkel, és betartsa a Házi rendet.

A szolgáltatást végzők jogainak védelme

A kisgyermeknevelő joga, hogy:

- a munkájával kapcsolatos információkhoz hozzájusson;
- a munkájával, a szakmával kapcsolatban véleményt nyilvánítson;
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartásák, tevékenységét értékeljék és elismerjék;
- munkája során a gyermekek érdekeit tartsa elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit, jogait;
- munkájához, szakmai fejlődéséhez segítséget kérjen és kapjon;
- a csoportjába tartozó gyermekek szüleivel rendszeresen kapcsolatban legyen;
- munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan

bánásmóddal szemben;

- a vele szemben felmerült panasz esetén meghallgassák.
- A dolgozók érdekeinek figyelembevétele nem befolyásolhatja hátrányosan a bölcsődei ellátásban részesülő kisgyermekek érdekeit.
- Az intézményben nem állhat alkalmazásban olyan személy, akivel szemben a Gyermekek védelméről, és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény kizáró tényezője áll fenn.
- Az intézmény vezetője gondoskodik az intézményen belül az emberi és állampolgári jogok érvényesüléséről, az egyén autonómiáját elfogadó, integrációját minden eszközzel segítő, humanizált környezet kialakításáról és működtetéséről.

A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy:

- munkahelyén munkaköri feladatának ellátására képes állapotban, öltözékben jelenjen meg; – a munkaköri leírásnak és a vezetői utasításnak megfelelően, önállóan végezze feladatait;
- a gyermekek, szülők, munkatársak személyiségi jogait tiszteletben tartsa, a birtokába jutott információt ennek megfelelően kezelje;
- példamutató magatartással és szakmai tudásával védje hivatása, munkahelye jó hírnevét;
- teljesítse az elsődleges szocializáció hiányosságaiból rá háruló korrekciós funkciókat; szakmai kompetenciája határait betartva lássa el feladatait
- rendszeresen megújítsa szakmai ismereteit
- munkáját a szakmai és etikai elvek figyelembevételével, mindenkor legjobb tudása szerint végezze

18.Érdekképviselési fórum

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35.§ alapján a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az Intézmény Érdekképviselési Fórumot működtet. A Fórum elérhetőségéről a szülőket a bölcsődevezetője tájékoztatja.

Az érdekképviselési fórum feladata:

- Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
- Dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben.
- Intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény ellenőrzését ellátó megyei kormányhivatalnál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.
- Véleményt nyilváníthat a gyermekeket érintő ügyekben az intézmény vezetőjének.
- Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, valamint az abból származó bevételek felhasználásáról.
- Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

Az érdekképviselési fórum szavazati jogú választott tagjai:

- A fenntartó képviselője.
- Az ellátásban részesülő gyermekek szülei vagy más törvényes képviselői.
- Az intézmény dolgozóinak képviselői.

Az érdekképviselői fórum elnöke:

- Az érdekképviselői fórum elnökét a választott tagok maguk közül választják.
- Az elnök a napirend megjelölésével hívja össze és vezeti az üléseket, gondoskodik az érintett személyek értesítéséről.

A fórum ülése:

- Kötelező összehívni az ülést, ha az ellátásban részesülő vagy törvényes képviselője, hozzátartozója panasza kivizsgálását kéri, annak előterjesztésétől számított 8 napon belül.
- Kötelező összehívni az ülést a fórum bármely tagjának szóbeli vagy írásbeli javaslatára. A javaslatnak tartalmaznia kell a megtárgyalandó napirendet.
- Az ülésen elhangzottakról jegyzőkönyvet kell készíteni, amely összefoglalóan tartalmazza az ott megfogalmazott lényeges megállapításokat, javaslatokat, véleményeket.
- A jegyzőkönyvet a fórum tagjai írják alá.

Jogorvoslat:

A gyermekek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy az érdekképviselői fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,

- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén.

Az intézmény vezetője illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról 15 napon belül. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához vagy a megyei kormányhivatalhoz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselői fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

19. A szakemberek jelentési kötelezettségei (jelzőrendszer)

A kisgyermeknevelő és a bölcsődevezető jelentési kötelezettsége

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Tv. 17. § előírja, hogy a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódóan alapfeladatot ellátó – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetésének megelőzése érdekében - intézmény szakalkalmazottja, illetve maga az intézmény köteles:

- jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermek jóléti szolgálatnál,
- hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása, vagy egyéb más, súlyosan veszélyeztető ok fennállása esetén,
- kötelesek továbbá az e körbe tartozó intézmények a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése és a veszélyeztetettség megelőzése, illetve megszüntetése érdekében egymással együttműködni.

A jelentési kötelezettség elmulasztása büntető jogi felelősséggel jár. A jelzés leadásának módja általában helyileg szabályozott, de mindig írásban kell, hogy történjen. A szakmailag elfogadott hivatali út a következő:

- a kisgyermeknevelő jelzést ad a bölcsőde vezetőjének az észlelt problémáról,
- a bölcsődevezető ellenőrzi a kapott információt, tájékozódik a kialakult helyzetről,
- objektíven értékeli a tudomására jutott tényeket, majd súlyosságától függően írásban jelzést ad a gyermek jóléti szolgálatnak, vagy jelenti a gyámhatóságnak,
- minden esetben visszajelzést kér a megtett intézkedésekről.

20. A bölcsődei szakemberek folyamatos szakmai felkészültségének biztosítása

A 7/2018. (II. 5.) EMMI rendelet számos változást hozott a szociális szakmai továbbképzési rendszerben.

A módosítás érinti a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendeletet (Tszr.), a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló 8/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendeletet (Mr.), illetve az egyes szociális szolgáltatásokat végzők képzéséről és vizsgakövetelményeiről szóló 81/2004. (IX. 18.) ESZCSM rendeletet (Vr.) egyaránt.

Ezen rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozónak meghatározott számú kredit pontot kell gyűjtenie a 4 éves képzési ciklus alatt, felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 pontot.

A továbbképzési időszak tartama négy év, a pontszerző időszak hossza fix, ha a továbbképzési kötelezettség a továbbképzési időszak vége előtt teljesül, az új továbbképzési időszak csak az előírt továbbképzési időszak letelte után indul.

A továbbképzésre kötelezettnek a továbbképzési kötelezettsége teljesítéséhez *kötelező továbbképzést, kötelező munkakörhöz kötött vagy választható továbbképzést kell* teljesítenie.

A *kötelező továbbképzés* a teljes ágazat tekintetében szükséges, lényeges és általános alapkompenciák megszerzésére irányul, összességében a teljes pontszerzési kötelezettség 20%-át ebben a formában kell megszerezni. A *munkakörhöz kötött továbbképzés* egy adott munkakörhöz, illetve az adott munkakör esetében érintett ellátotti csoportokhoz kapcsolódó speciális, módszer specifikus ismeretek megszerzésére irányul, ebben a formában a képzési pontok legalább 40%-át kell teljesíteni. A munkakörhöz kötött képzés esetén a továbbképzési időszak kezdőnapján betöltött munkakör az irányadó.

A harmadik kategória, a *választható továbbképzés* olyan szakmai továbbképzés, amely az egyéni érdeklődés figyelembevételével az önismeret, az egyéni kompetenciák vagy egyéb speciális ismeretek megszerzését célozza, értelemszerűen ez a fennmaradó képzési pontok (maximum 40%) megszerzésére szolgál.

A három képzés közül speciális helyzetben van a munkakörhöz kötött továbbképzés, ugyanis ezt a képzési ciklus első felében kell teljesíteni. A másik két képzés esetében ilyen megkötést nem tartalmaz a kihirdetett rendelet.

A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott éves ütemterv alapján történik.

Mivel csecsemő és kisgyermekkorban a fejlődés üteme a leggyorsabb, így kiemelkedő jelentőségű a tudatosan felkészült, a társadalmi – gazdasági változások elvárásainak megfelelő, a szociális érzékenységgel rendelkező családok támogatásában segítő bölcsődei szakember. Ezért a továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelők érdeklődési körének és a legújabb, legkorszerűbb ismeretek figyelembevételével szervezzük meg a képzéseket.

A személyes gondoskodást végző személy mentesül a továbbképzési kötelezettség alól, ha a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár eléréséhez öt évnél rövidebb idő van hátra.

A munkájára igényes szakember a továbbképzéseken való részvételen felül is rendszeresen képezi magát. Ehhez a bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat értelmező kiadványokat, az internet használatának lehetőségét. Az önképzés a kisgyermeknevelő szakmai felkészültsége gyarapításának, képességei fejlesztésének személyes elhatározáson alapuló, nem szervezett formája.

Módja:

- publikációk feldolgozása,
- mások tapasztalatainak megfigyelése.

21. Szakmai dokumentáció

A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentumok:

- 1. Csoportnapló*
- 2. Gyermekfejlődési dokumentáció - bölcsődei törzslap és fejlődési napló*
- 3. Családi füzet*

Ezek a dokumentumok a gyermek fejlődésének nyomon követését, a kisgyermeknevelő munkájának értékelését és önértékelését valamint a családdal való kapcsolattartást szolgálják.

22. Ellenőrzés, értékelés rendszere

A bölcsődében több rétegű ellenőrzési feladatokat kell végezni.

A pedagógiai munka felelőse az intézményvezető, ezért az ellenőrzés is alapvetően az ő feladata.

A szakmai program 5 évre készül. Minden nevelési év végén átfogó értékelést tervezünk.

A programhoz szorosan kapcsolódik:

- a bölcsőde éves munkaterve,
- a csoportdokumentumok (csoportnapló, napirend)
- a gyermekek fejlődéséről készült feljegyzések.

A bölcsőde munkatervét évente, a csoportdokumentumokat és a gyermekek fejlődéséről készült feljegyzéseket félévente kell ellenőrizni.

Az ellenőrzés kiterjed:

- a dokumentumok ellenőrzésére,
- a gyakorlati munka ellenőrzésére.

A bölcsődei munka értékelése nevelési értekezletek keretében történik. A nevelői értekezlet az értékelésen kívül lehetőséget, ösztönzést kell, hogy adjon a megújulásra, továbbképzésekre, a program magasabb szintű végrehajtására.

23. A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére

(Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján)

- nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel;
- már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is;
- jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára;
- környezete iránt nyitott, érdeklődik minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben;
- gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel, gyermekkel;
- a gyermekek többsége szobatiszta.

24. Zárszó

Bízunk abban, hogy a szakmai programunk a gyermekek életkori sajátosságait és a szakmai értékeket követve szolgálja a szakmai munka továbbfejlesztését, segít kibontakoztatni a bölcsőde sokszínű tevékenységét, a jó gyakorlatok minél szélesebb körű alkalmazását, szolgálva ezzel a gyermekek sokoldalú személyiségfejlődését.

Hisszük, hogy a szakmai program megvalósításával boldog gyermekkort, egészséges testi, lelki, szociális fejlődést biztosítunk a gyermekeknek, és a bölcsődés kor végére alkalmassá válnak az óvodai élet megkezdésére.

25. A szakmai program nyilvánosságra hozatala

A bölcsőde szakmai programja nyilvános, minden érdeklődő számára elérhető és megtekinthető papír alapon az intézményvezetői irodában és a szakmai vezető irodájában, elektronikus úton pedig az intézmény honlapján, a *www.berekboszormenyiovoda.hu* oldalon.

26. Irodalomjegyzék

- Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása. Szerk.: Dr. Pikler Emi Medicina Könyvkiadó, Budapest, 1978.
- Dr. Hagymási Katalin. Válogatás a nevelés néhány gyakorlati kérdéséhez. Bessenyei György Kiadó, Nyíregyháza, 1994.
- Korintus Mihályné Dr.- Dr. Nyitrai Ágnes- Rózsa Judit: Játék a bölcsődében - módszertani levél, Kapocs füzetek. NCSZI Budapest, 2003.
- Mérei Ferenc- V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan. Medicina Kiadó, Budapest, 2004.
- Intézményvezetők könyve. Szerk.: Paál György. Pénzügyi Tájékoztató Iroda Kft. 2008.
- Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja 3. bővített kiadás Magyar Bölcsődék Országos Egyesülete Bp.2023.
- Magyar Bölcsődék Egyesülete gondozásában megjelent szakmai anyagok

<https://magyarbolcsodek.hu/hu/szakmai-anyagok/tudastar1/>

- A beszoktatás módszertana; Szocializálódás a családból a bölcsődébe

https://issuu.com/magyarbolcsodekegyesulete/docs/tudastar_beszoktatasi_issuu

27. Záradék

A Szakmai programot a kisgyermeknevelők és a szülők bármikor elkérhetik.

Szóbeli tájékoztatás, előzetes egyeztetés után, a csoportmunka zavarása nélkül lehetséges.

A program érvényessége: visszamenőleges hatállyal 2023.10.01-tőlőt évig, 2028.augusztus 31-ig.

A Szakmai Programért felelős és készítette:

Gerdán Tiborné

intézményvezető

A Szakmai Programot a képviselő testület a 2023.10.25-i ülésén a számú határozatával jóváhagyta.

Szücs Viktor

polgármester

28.Megismerési nyilatkozat

A Szakmai Programban foglaltakat megismertem.

Tudomásul veszem, hogy az abban foglaltakat munkavégzésem során köteles vagyok betartani.

.....	kisgyermeknevelő	
.....	kisgyermeknevelő	
.....	kisgyermeknevelő	
.....	kisgyermeknevelő	
.....	bölcsődei dajka	

1.sz. melléklet

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt) 32. § (5) bekezdés a) pontja értelmében a gyermekjóléti alapellátások igénybevételének a megkezdése előtt, állami fenntartású intézmény esetén az intézményvezető, a kérelmezővel, illetve törvényes képviselőjével írásban megállapodást köt.

Megállapodás,

mely létrejött egyrészről a **Berekböszörményi Óvoda, Bölcsőde, Könyvtár, Konyha, Faluház, Művelődési Ház** (címe: 4116. Berekböszörmény, Köztársaság tér 11.) **vezetője Gerdán Tiborné** részéről, mint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátást – gyermekek napközbeni ellátását (a továbbiakban: bölcsődei ellátást) – biztosító intézmény,

Másrészről

.....szülő (törvényes képviselő)

.....nevű gyermekének bölcsődei elhelyezése tárgyában.

Kérelmező (a gyermek) szülője /törvényes képviselője:

születési neve:

születési helye, ideje:

állampolgársága:

anyja neve:

lakóhelye:.....

tartózkodási helye:.....mint bölcsődei
ellátást igénylő gyermek törvényes képviselője (a továbbiakban: Képviselő) a
továbbiakban együttesen Felek között alulírott helyen és napon, az alábbi
feltételek szerint.

Képviselő a bölcsődei ellátást az alábbi kiskorú gyermekre igényli:

Gyermek neve:

születési neve:

születési helye, ideje:.....

állampolgársága:.....

anyja neve:

lakóhelye:

tartózkodási helye:.....

TAJ száma:.....

A bölcsődei ellátás tartama:

A Gyvt 42. §* (1) bekezdése alapján „A bölcsődei ellátás keretében – ha e
törvény kivételt nem tesz – a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását
kell biztosítani.”

„(5) A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus
31-éig tart.”

42/A. §* (1) bekezdés értelmében. „Bölcsődei ellátás keretében a gyermek
húszhetes korától nevelhető és gondozható

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

b)* a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,

c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a *harmadik* életévét

ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek *negyedik* életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a *hatodik* életévét betölti.”

A bölcsődei ellátás igénybevételének feltétele:

A Gyvt. 41.§ (1) bekezdése értelmében az ellátást azok számára *szükséges* megszervezni, akik:

- munkavégzésük,
- munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben, illetve
- nappali rendszerű iskolai oktatásban vesznek részt, vagy
- betegségük és egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

(2) bekezdés értelmében *egyéb ok* miatt:

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú szülő nevel
- akinek szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni

(3) bekezdés A bölcsődei felvétel során *előnyben kell részesíteni* azt a gyermeket, akinek szülője vagy más törvényes képviselője:

- munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult
- három vagy több gyermeket nevel családjában
- egyedülálló szülőként neveli gyermekét
- védelembe vett gyermeket nevel

A Gyvt 32. § (7) bekezdése szerint jelen megállapodás az alábbiakra terjed ki:

- A bölcsődei ellátás kezdetének időpontja:
20.....év hónap nap
- A megállapodás időtartama:

HATÁROZOTT. HATÁROZATLAN

- Igénybe vétel módja: ÖNKÉNTES
- JAVASOLT

védőnő

gyermekorvos

gyermekjóléti

gyámügy

szolgálat

(kérem aláhúzással jelölni a megfelelő választ)

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára:

1. szakszerű, gondozást, nevelést, testi-lelki szükségletek kielégítését,
2. fejlődését és a szocializáló segítségét,
3. napi négyszeri étkezést,
4. fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
5. egészségvédelmet, egészségnevelést, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítségét,
6. egyéni bánásmódot
7. megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz,
8. személyes higiéniét
9. korcsoportnak megfelelő játékeszközöket használata
10. bölcsődei orvosi ellátást
11. óvodai életre való felkészítést
12. felmerülő probléma esetén a segítségnyújtás lehetőségeit, a szolgáltatások elérhetőségeit

A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

1. a házirend és az ellátás megismertetését,
2. a beszoktatáshoz, adaptációhoz szükséges időt, feltételeket,
3. tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
4. rendszeres betekintést a gondozónő által vezetett, gyermekfejlődését nyomon követő dokumentációba
5. szülőcsoportos beszélgetéseket, egyéni beszélgetéseket gondozónővel, vezetővel
6. tájékoztatók, étrendek megismertetését
7. gyermekük játéktevékenységébe való betekintést
8. a bölcsőde által szervezett nyílt napokon való részvételt
9. a panaszjog gyakorlását
10. a személyes adatok védelmét, a titoktartást.

A térítési díj fizetésével kapcsolatos tudnivalók

A bölcsődében az 1997. évi XXXI. törvény 148. §-a értelmében csak az étkezésért kell térítési díjat fizetni.

A térítési díj összege a 18/2023. (VI. 27.) számú önkormányzati rendelet alapján kerül meghatározásra, melynek 2.§ (1) bek.-e értelmében „A bölcsődei gyermekétkeztetés fizetendő intézményi térítési díja (normál étrend, napi négyszeri étkezés) nettó 665 Ft, ebből reggeli: nettó 151 Ft, tízórai: nettó 69 Ft, ebéd: nettó 310 Ft, uzsonna: nettó 135 Ft”,

(2) bek.-e értelmében a „Bölcsődei gondozás intézményi térítési díja: 0 Ft”

Valamint a 3.§ szerint: „A bölcsődei ellátást – ideértve a gyermekétkeztetésért fizetendő intézményi térítési díjat – Berekböszörmény Község Önkormányzata, mint fenntartó minden gyermek részére térítésmentesen biztosítja”.

A normatív kedvezmény igénybevételének feltétele a 328/2011. (XII.29.) Kormányrendelet 6. számú melléklet nyilatkozatának kitöltése és a szükséges igazolások rendelkezésre bocsátása a vezető számára.

A bölcsődei ellátás megszüntetésének esetei:

- a bölcsődei nevelési év végén (augusztus 31.), ha a gyermek a 3. évét betöltötte,
- ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, és a gyermek háziorvosa ezt igazolja a bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.
- ha a szülő azt írásban kérelmezi az intézmény vezetőjétől, aki a kérelem értelmében, az ellátást megszünteti a megegyezés időpontjában

A bölcsődei ellátás megszüntetésének esetei:

- ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetve magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét.
- ha a jogosult az intézményi házirendet ismételten súlyosan megsérti

Érdekképviselet

A bölcsődék a Gvyt. 35-36. §-a alapján Érdekképviseleti Fórumot (Szülői Fórum) működtetnek, melynek munkájában a szülők, a dolgozók és az önkormányzat képviselői vesznek részt. Az Érdekképviseleti Fórum dönt az elé terjesztett intézményi panaszokról, intézkedéseket kezdeményez az önkormányzatnál. Az Érdekképviseleti Fórumnak címzett panaszt az intézményvezetőnél kell benyújtani.

(részletesen lásd: Szakmai Program „Érdekképviseleti Fórum” részénél)

A **Gvyt 33. § (1), (2)** bekezdésében foglaltak értelmében a személyes gondoskodás feltételeiről a kérelem benyújtásakor, ellátás esetén az ellátás megkezdésekor tájékoztatni kell az ellátásra jogosult gyermeket és törvényes képviselőjét. Az ellátás igénybevételének megkezdésekor a gyermek ellátását biztosító tagintézmény az alábbiakról tájékoztatja a szülőt / törvényes képviselőt:

- az ellátás tartamáról és feltételeiről,
- az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
- az ellátásra jogosult gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról, különösen a távozás és a visszatérés rendjéről
- az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
- az intézmény házirendjéről,
- panaszjoga gyakorlásának módjáról,
- a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdekképviseleti fórumról.

Szülői / Törvényes képviselői nyilatkozat

A szülő / törvényes képviselő igazolom, hogy a Berekbőszörményi Óvoda, Bölcsőde, Könyvtár, Konyha, Faluház, Művelődési Ház intézményében a gyermekek védelméről és a Gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 33.§ (2) bekezdése alapján a személyes gondoskodást nyújtó ellátás megkezdésekor a tájékoztatást megkaptam az intézményvezetőtől az alábbiakról:

- a bölcsődei szolgáltatás tartalmáról és feltételeiről,
- a jogszabályok által előírt és vezetett, gyermekemre vonatkozó nyilvántartásokról,
- az bölcsőde házirendjéről,
- a panaszjog gyakorlásának módjáról, az érdekképviselői fórum működéséről,
- a fizetendő térítési díjról.

A szülő / törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy:

- a bölcsőde házirendjét betartja
- az ellátás igénybevételéhez szükséges igazolásokat, dokumentációkat beszerzi
- együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel
- a térítési díjra vonatkozó előírásokat betartja
- adatokat szolgáltat az intézmény részére
- jelzi, ha a jogosultsági feltételekben és adatokban változás következne be

- a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása eseténa szülő panaszával a bölcsődében működő Szülői Fórumhoz fordulhat.

A szülő / törvényes képviselő jelen megállapodás aláírásával elfogadja a megállapodásban foglaltakat és igazolja, hogy a megállapodás egy eredeti példányát, valamint a személyes gondoskodás feltételeiről szóló szóbeli tájékoztatást a tagintézményben megkapta.

Kelt: Berekböszörmény, 2023.....hó.....nap

.....

szülő / törvényes képviselő

.....

intézmény vezető

2. sz. melléklet

Házirend

Kedves Szülők! Kérem, hogy az alábbiakban megfogalmazott Házirendet figyelmesen olvassák végig és a gyermek érdekében törekedjenek a benne foglaltak betartására!

Intézmény neve: Berekböszörményi Óvoda, Bölcsőde, Könyvtár, Konyha, Faluház, Művelődési Ház

Címe: 4116.Berekböszörmény, Köztársaság tér 11.

Telefon: 06/54/ 433-081

Intézményvezető: Gerdán Tiborné

Bölcsőde telephely címe: 4116. Berekböszörmény, Árpád utca8-1.

Tel.: 06/ 54/409-770

Szakmai vezető: Baloghné Gyöngyösi Vivien

1. A bölcsőde naponta, *hétfőtől péntekig reggel fél 7 órától* fogadja az érkező gyermekeket. A gyermek hazavitelére *du.fél 5-ig* van lehetőség.
2. A gyermeket csak a szülő vagy az általa írásban megnevezett személy viheti el. 14 éven aluli gyermek e feladattal nem bízható meg. Ittas vagy módosult tudatállapotú felnőttnek gyermeket nem adunk ki!
3. A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére lehetőséget biztosítunk a szülővel történő beszoktatáson túl a kisgyermeknevelő - szülő napi találkozásaira, az üzenő füzetten keresztül történő információcserére, szülői értekezletekre, csoport-megbeszélésekre. Módot adunk a családoknak a bölcsőde életébe való

betekintésre is. Kérjük, hogy látogatásuk időpontját gyermekük kisgyermeknevelőjével előre egyeztessék!

4. A bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényben, mert a bölcsődében hagyott, illetve a gyermek személyes tárgyaiért felelősséget vállalni nem tudunk!

5. A behozott értéktárgyakért (babakocsi, fülbevaló, gyűrű, lánc stb.) a bölcsőde felelősséget nem vállal!

6. A közösség egészsége érdekében lázas ($37,5^{\circ}\text{C}$ és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell. Az orvos javaslatait betegség esetén a bölcsődébe járás szüneteltetésére, az otthoni ápolásra és egyéb vizsgálatokra vonatkozóan kérjük a gyermek és a közösség érdekében betartani!

7. Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve a szülő által megnevezett hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám feltüntetése az üzenő füzetben. Kérjük, hogy ilyen esetekben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyeit.

8. Ha a szülő a gyermekét betegség vagy más ok miatt nem hozza a bölcsődébe, a távolmaradást és annak okát kérjük, hogy reggel 8 óráig közölje a gyermek kisgyermeknevelőjével vagy a bölcsődevezetővel.

9. A térítési díjat kérjük a megállapodásnak megfelelően, a határidőt betartva időben befizetni!

9. A bölcsőde nyáron négy hétre, illetve a karácsony és újév közötti időre bezár. Ebben az időszakban a szülők igényeit felmérve az intézmény ügyeleti időt biztosít a kisgyermekek elhelyezésére szükség szerint. A szülőket február 15-éig tájékoztatjuk a nevelés-gondozás nélküli munkanapról és a nevelés-gondozás nélküli munkanapon a gyermek felügyelete és az étkeztetés biztosítása iránti igény bejelentésének lehetőségéről.

10. A bölcsődében évente megalakul a gyermekek és szüleik érdekvédelmét szolgáló Érdekképviselői Fórum. Az érdekképviselői fórum véleményt nyilváníthat, javaslatot tehet, jogorvoslatot és egyetértési jogot gyakorolhat működése során, melyhez ismereteket, információt, tájékoztatást az 1997. évi XXXI. törvény alapján a bölcsőde vezetője biztosít a következő témákban: a gyermekek napközbeni ellátása, bölcsőde, alapvető jogok és kötelességek (szülői, gyermeki, dolgozói), házirend, érdekvédelem, a gyermekek, családok védelmének rendszere.

11. A szülők panaszaikkal, gyermekvédelmi bejelentésükkel fordulhatnak az intézmény vezetőjéhez, bölcsődevezetőjéhez, az érdekképviselői fórum tagjaihoz.

12. 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 17. § (2) bekezdése kimondja, hogy a törvényben meghatározott intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztettsége esetén a 40. §-ban meghatározott gyermekjóléti szolgálatnál, illetve indokolt esetben kötelesek hatósági eljárást kezdeményezni. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.(részletesen lásd: Szakmai Program,„A szakemberek jelentési kötelezettségei-jelzőrendszer” c. fejezetben.)

A Házirend érvényes: visszamenőleges hatállyal 2023.10.01-től visszavonásig.

Készítette:

Gerdán Tiborné intézményvezető

A Házirendet a képviselő testület a 2023.10.25-i ülésén a számú határozatával jóváhagyta.

Szücs Viktor polgármester